

kan ikke benægtes, selv om det modsatte siges nok saa bestemt.

Naar jeg ser paa det Lovforslag, som nu foreligger, kan jeg ikke nægte, at det har en Del Fordele fremfor den gamle Lov, og jeg er af den Anskuelse, at vi bør gaa frem ad den Vej, som her antydes. Skulde vi ganske afskaffe Tyendeloven, ganske opgive det, som jeg kalder Beskyttelse ikke blot for Husbonden, men mest for Tyendet, saa vilde vi komme ind i ganske uholdbare og retsløse Tilstande. Og det vilde være værst for Tyendet, fordi dette vilde have vanskeligst ved at klare sig i disse Forhold. Husbonden vilde ganske naturligt langt lettere finde sig til Rette, og han vilde langt lettere kunne finde sin Ret og ogsaa kunne lave det saaledes, at det var ham, der fik Ret overfor Tyendet, selv om det var Tyendet, der havde Ret overfor ham. Men naar vi have en Tyendelov, ved Husbonden bestemt, hvad han har at rette sig efter, men Tyendet ved det ogsaa, og det er den store Fordel ved Tyendeloven. Der kan ikke komme Omgaaelser. Tyendet staar med en Tyendelov ganske anderledes stærkt end uden en saadan Lov.

Det interesserede mig meget at høre det udmærkede Foredrag, som blev holdt af det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds (Tange). Han var stemt for at ophæve Tyendeloven, og mange af de Argumenter, han fremførte, ere ogsaa gaaede gennem mit Hoved. Mange af dem have slaaet mig, og jeg har fundet, at der i og for sig var meget fornuftigt i dem. Men ligesom jeg under alle andre Forhold er mest tilbøjelig til at gaa fremad med korte Skridt og ikke at gøre de store Spring, saaledes tror jeg ogsaa, at vi i dette Tilfælde skulle gaa fremad med korte Skridt og ikke vove et Spring, der efter al Sandsynlighed vil føre os ud i et Uføre, som det bliver vanskeligt at komme ud af, og som vil være skadeligt netop for den Part, vi ved Hjælp af en Tyendelov helst vilde hjælpe. Det ærede Medlem sagde, at mangen en Husbond ønskede Tyendeloven ophævet. Ja, det er ganske rigtigt, mangen en Husbond ønsker Tyendeloven ophævet, og mangt et Tyende, det vil jeg tilføje, ønsker den ogsaa ophævet. Det have vi hørt af det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Ivar Berendsen). Men det er jo ikke for deres Skyld, der ønske den ophævet, vi ville have den. Det er netop for deres Skyld, som ønske at bibeholde den, og for deres Skyld, som behøve den, som trænge til den. Og naar man siger, at 90 pCt. af Husbond og Tyende ikke

ville lade sig paavirke af Tyendelovens Ophævelse, er det for mig egentlig slet ikke noget Argument. Tværtimod, det er for mig et Argument for at bibeholde den, ikke af Hensyn til disse 90 pCt., som ikke trænge til den, men af Hensyn til de 10 pCt., som trænge til den og skulle have Hjælp af den. Tendensen gaar unægtelig mod Bibeholdelse af Tyendeloven. Det lader til, at Stemningen bliver stærkere og stærkere rundt omkring for dens Ophævelse. Men naar det ærede Medlem sagde, at om 5 Aar ville alle ønske dens Ophævelse, tror jeg ikke derpaa. Jeg tror det i Særdeleshed ikke, hvis vi faa vedtaget en Lov nogenlunde overensstemmende med det foreliggende Lovforslag. I saa Fald tror jeg, disse Ønsker ville svækkes, og at det vil vare en Række af Aar, inden man gør Forholdet ganske frit og kaster Tyendet ud i usikre Tilstande og ogsaa skaber Vanskeligheder for Husbonderne.

Enkelthederne i Lovforslaget ere gennemgaaede i det udmærkede Foredrag, den højtærede Justitsminister holdt i Dag, i hans Foredrag ved Lovforslagets Forelæggelse og tillige i de udmærkede Foredrag, som ere blevne holdte af flere af de ærede Ordførere. Jeg fornærmer vist ingen ved fortrinsvis at nævne min ærede Ven her til Venstre (N. C. Jensen). Men jeg vil dog omtale et Par Enkeltheder. Med Hensyn til § 14, som omhandler Udbetalingen af Løn, vil jeg i Modsætning til den ærede sidste Taler (Sabroe) sige, at jeg tror, det er i Tyendets velforstaaede Interesse, at man ikke faar disse hurtige Udbetalinger. Vi, der kende Forholdene omkring i Landet, vide, hvor mangt et Tyende der er glad ved at faa sine Penge paa en Gang. Han ser, at de kunne batte noget, og saa gaar han hen og sætter Pengene ind i en Tyendespærekasse og erhverver sig en lille Kapital. Vi vide alle, at Tyendespærekasser have gjort overordentlig megen Gavn, men det er netop derigennem, at Manden kan komme med en Slump Penge paa en Gang. Saa kan han have den Fornøjelse at vide, at nu har han saa og saa mange Penge der, nu har han noget, som kan hjælpe ham i en trang Tid. Den samme Følelse har Manden ikke, naar han faar udbetalt Lønnen i smaa Klatsummer. Fristelsen til at forøde Pengene er da langt større. Jeg tror ikke, det kan benægtes. Naar vi ransage vore Hjerter, maa vi vist alle sammen indrømme, at de Smaapenge, vi modtage, regne vi ikke nær saa meget med, som naar vi faa større Summer paa en Gang, dem tænke vi mere paa og søge at bevare. Paa